

Sesijas dokuments

**B8-0104/2019 }
B8-0105/2019 }
B8-0106/2019 } RC1**

12.2.2019

KOPĪGS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 123. panta 2. un 4. punktu

nolūkā aizstāt šādus rezolūcijas priekšlikumus:

B8-0104/2019 (Verts/ALE)

B8-0105/2019 (S&D)

B8-0106/2019 (GUE/NGL)

par tiesībām uz miermīlīgu protestu un samērīgu spēka lietošanu
(2019/2569(RSP))

Sylvia-Yvonne Kaufmann

S&D grupas vārdā

Eva Joly, Judith Sargentini, Philippe Lamberts

Verts/ALE grupas vārdā

Marie-Christine Vergiat, Marina Albiol Guzmán, Patrick Le Hyaric, Martin

Schirdewan, Barbara Spinelli

GUE/NGL grupas vārdā

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par tiesībām uz miermīlīgu protestu un samērīgu spēka lietošanu
(2019/2569(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ES Līgumus un jo īpaši Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2., 3., 4., 6. un 7. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (turpmāk „Pamattiesību harta”),
 - ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju (ECTK) un ar to saistīto Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru,
 - ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (*ICCPR*),
 - ņemot vērā Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām (*ICESCR*),
 - ņemot vērā Venēcijas komisijas 99. plenārsesijā (Venēcija, 2014. gada 13.–14. jūnijs) apstiprināto salīdzinošo pētījumu par valstu tiesību aktiem par mierīgas pulcēšanās brīvību,
 - ņemot vērā Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja (*ODIHR*) rokasgrāmatu cilvēktiesību jautājumos par kārtības nodrošināšanu ar pulcēšanos saistītos pasākumos,
 - ņemot vērā Venēcijas komisijas un EDSO *ODIHR* pamatnostādnes par mierīgas pulcēšanās brīvību,
 - ņemot vērā ANO Spēka un šaujamo ierociņu lietošanas pamatprincipus tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem un ANO Rīcības kodeksu tiesībaizsardzības amatpersonām,
 - ņemot vērā ANO īpašā referenta mierīgas pulcēšanās un bīdrosšanās tiesību jautājumos un īpašā referenta ārpusstiesas, tūlītējas vai patvaļīgas nāvessodu izpildes jautājumos kopīgo ziņojumu par pulcēšanās pasākumu pienācīgu pārvaldību,
 - ņemot vērā 2019. gada 16. janvāra rezolūciju par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā 2017. gadā¹,
 - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā Eiropas Savienības pamatā esošās vērtības ir cilvēka cieņas ievērošana, brīvība, demokrātija, vienlīdzība, tiesiskums un cilvēktiesību, tostarp minoritāšu tiesību, ievērošana; tā kā šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kurā valda plurālisms, iecietība, taisnīgums, solidaritāte un kurā nav diskriminācijas, kā arī pastāv sieviešu un vīriešu līdztiesība;
- B. tā kā pamattiesībām, ņemot vērā to, ka tās izriet no dalībvalstu kopīgajām

¹ Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0032.
RC\1176918LV.docx

konstitucionālajām tradīcijām, ir jāveido Savienības tiesību aktu vispārējie principi un tā kā ir jāievēro starptautiskie cilvēktiesību instrumenti;

- C. tā kā Pamattiesību hartas 12. pantā un ECTK 11. pantā, kā arī *ICCPR* 21. pantā ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz mierīgas pulcēšanās brīvību;
- D. tā kā Pamattiesību hartas 4. pantā un ECTK 3. pantā, kā arī *ICCPR* 7. pantā ir noteikts, ka nevienam nedrīkst pakļaut spīdzināšanai vai necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei vai sodam;
- E. tā kā pulcēšanās brīvība ir cieši saistīta ar vārda brīvību, kas nostiprināta Pamattiesību hartas 11. pantā un ECTK 10. pantā, kā arī *ICCPR* 19. pantā, kuros ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību;
- F. tā kā saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas un Eiropas Savienības Tiesas judikatūru attiecībā uz visiem pamattiesību un pilsonisko brīvību ierobežojumiem ir jāievēro likumības, nepieciešamības un samērīguma principi;
- G. tā kā vairākās dalībvalstīs tiesībsardzības iestādes ir tikušas kritizētas par to, ka tās grauj tiesības uz mierīgas pulcēšanās brīvību un pārmērīgi lieto spēku;
- H. tā kā nenāvējošu ieroču un ierīču, piemēram, *Flash Ball* un *LBD 40* šaujamo ierīču, gumijas lādiņu granātu un *GLI F4* granātu, izmantošanas dēļ neseno demonstrāciju laikā Eiropas Savienībā daudzi cilvēki guva smagus ievainojumus,
 1. aicina dalībvalstis respektēt tiesības uz mierīgas pulcēšanās brīvību un vārda brīvību, kas ietver arī tiesības uz miermīlīgu protestu;
 2. uzsver, ka atklātām publiskām debatēm ir būtiska nozīme demokrātiskas sabiedrības darbībā; uzskata, ka vardarbība pret miermīlīgiem protestētājiem nekad nevar būt risinājums;
 3. nosoda to, ka vairākās dalībvalstīs pēdējo gadu laikā ir pieņemti ierobežojoši tiesību akti attiecībā uz pulcēšanās brīvību;
 4. nosoda varas iestāžu vardarbīgo un nesamērīgo iejaukšanos protestu un mierīgu demonstrāciju norisē; mudina attiecīgās iestādes nodrošināt pārredzamu, objektīvu un efektīvu izmeklēšanu, ja ir aizdomas vai sūdzības par nesamērīgu spēka lietošanu; atgādina, ka tiesībsardzības iestādes vienmēr ir jāsauc pie atbildības attiecībā uz savu pienākumu izpildi un to, kā tās ievēro attiecīgo tiesisko regulējumu un operatīvā darba normas;
 5. mudina dalībvalstis atteikties no pārmērīgas spēka lietošanas pret mierīgiem demonstrantiem un no viņu patvaļīgas aizturēšanas; aicina dalībvalstis nodrošināt, lai tiesībsardzības iestādes spēku vienmēr lietotu likumīgi, samērīgi un tad, kad tas nepieciešams, un tikai kā galējo līdzekli un lai, spēku lietojot, tiktu saudzēta cilvēku dzīvība un fiziskā integritāte; norāda, ka nekritiska spēka lietošana pret pūli ir pretrunā samērīguma principam;
 6. norāda uz žurnālistu un fotožurnālistu būtisko lomu ziņu sniegšanā par nesamērīgas vardarbības gadījumiem un nosoda gadījumus, kad žurnālisti un fotožurnālisti ir bijuši

mērķtiecīgi pakļauti apzinātiem uzbrukumiem;

7. atzīst, ka policijas spēki, kuru vidū arī bijis daudz upuru, darbojas sarežģītos apstākļos, kas galvenokārt saistīts ar atsevišķu protestētāju naidīgumu, taču arī ar pārmērīgi lielo darba slodzi; nosoda jebkādu pret cilvēkiem vai īpašumu vērstu vardarbību, ko pastrādā organizēti, vardarbīgi grupējumi, tādējādi kaitējot miermīlīgu protestu leģitimitātei;
8. aicina dalībvalstis izmantot alternatīvus paņēmienus, kas jau ir izrādījušies efektīvi, it īpaši izvairīšanos no fiziskas saskares ar demonstrantiem un mediācijas speciālistu iesaistīšanu;
9. atgādina, ka tiesībsargsardzības politikas pasākumos ir sevišķi jāpadomā par cilvēkiem, kuri ir īpaši neaizsargāti pret nelabvēlīgajām sekām, ko rada spēka lietošana kopumā, kā arī pret konkrētu nenāvējošo ieroču iedarbību, — šādi cilvēki ir, piemēram, bērni, grūtnieces, vecāka gadagājuma cilvēki, cilvēki ar invaliditāti, garīgi slimi vai narkotiku vai alkohola ietekmē esoši cilvēki;
10. mudina dalībvalstu tiesībsargsardzības amatpersonas aktīvi piedalīties Eiropas Savienības Tiesībsargsardzības apmācības aģentūras (*CEPOL*) piedāvātajās mācībās par sabiedriskās kārtības uzturēšanu; mudina dalībvalstis apmainīties ar paraugpraksi šajā jomā; aicina dalībvalstis veicināt tiesībsargsardzības iestāžu pastāvīgu apmācību par valsts un starptautiskajiem tiesību aktiem cilvēktiesību jomā;
11. uzsver, ka tiesībsargsardzības iestādēm prioritāri jācenšas panākt labprātīgu izklīšanu bez spēka lietošanas; uzstāj, ka šaujamo ierociem nekad nedrīkstētu likumīgi izmantot, lai izklīdinātu sapulcējušos cilvēkus, bet tos var izmantot tikai tad, ja tas ir absolūti nepieciešams, lai novērstu tiešus draudus dzīvībai vai smagus ievainojumus;
12. nosoda to, ka policijas spēkiem vērsties pret miermīlīgiem demonstrantiem, tikuši izmantoti noteikti nenāvējošu ieroču veidi — gumijas vai plastikāta šāviņu ieroci un tūlītējas iedarbības asaru gāzes granātas; nosoda arī asaru gāzes, ūdensmetēju, elektrošoka ierīču un līdzīgu līdzekļu izmantošanu protestētāju izklīdināšanai, jo tie var radīt smagus ievainojumus ar sekām visa mūža garumā; norāda, ka daudzas starptautiskas organizācijas un struktūras ir prasījušas aizliegt noteiktus nenāvējošu ieroču veidus;
13. pauž bažas par to, ka dalībvalstīs pastāv atšķirīgi robežsliedzēji spēka un ieroču izmantošanai; pauž nožēlu par to, ka tiesībsargsardzības iestādes pret ES iedzīvotājiem izturas ļoti atšķirīgi un ka ES iedzīvotāju pamattiesības ne visur tiek aizsargātas vienādi;
14. atzinīgi vērtē to, ka dažas dalībvalstis un to reģioni ir nolēmuši apturēt vai aizliegt noteikta veida nenāvējošu ieroču izmantošanu; mudina aizliegt noteikta veida nenāvējošu ieroču un ierīču izmantošanu, tostarp, piemēram, gumijas vai plastikāta šāviņu ieročus, gumijas lādiņu granātas un tūlītējas iedarbības asaru gāzes granātas;
15. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai visi ieroci pirms laišanas tirgū tiktu neatkarīgi novērtēti un pārbaudīti izmēģinājumos un lai tiktu apkopotī visi pašreizējie dati par visiem spēka lietošanas gadījumiem, tādējādi ļaujot savākt pierādījumus par lietošanu, neatbilstīgu lietošanu, neparedzētām sekām, ievainojumiem, nāves gadījumiem un to cēloņiem;

16. aicina Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju organizēt uzklaušīšanu par spēka lietošanu un nenāvējošu ieroču izmantošanu saistībā ar vēršanos pret cilvēku pulcēšanos un sadarbībā ar STOA komiteju sagatavot ziņojumu par šo jautājumu, lai izstrādātu dalībvalstīm paredzētas pamatnostādnes par spēka lietošanu un nenāvējošu ieroču izmantošanu; mudina Komisiju un Pamattiesību aģentūru piedalīties šajā procesā;
17. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Padomei, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijai un ANO.